

Програмові вимоги з латинської мови
для студентів спеціальностей
014 Середня освіта 014.05 Біологія; 091 Біологія; 101 Екологія
(залік)

1. Короткий огляд історії латинської мови. Роль латинської мови у формуванні анатомічної та клінічної термінології
2. Латинський алфавіт.
3. Голосні та приголосні. Дифтонги та диграфи.
4. Латинські буквосполучення.
5. Сполучення з “h” в словах грецького походження.
6. Наголос. Довгота та короткість складів.
7. Суфікси з довгими та короткими голосними.
8. Граматичні категорії іменника (рід, число, відмінок).
9. Словникова форма іменників. Визначення основи.
10. П'ять відмін іменника (загальна характеристика).
11. Перша відміна іменників. Загальна характеристика. Парадигма. Родові винятки. Перша грецька відміна іменників.
12. Суфікси іменників першої відміни.
13. Неузгоджене означення.
14. Іменники 2 відміни. Загальна характеристика іменників 2-ї відміни чоловічого та середнього родів. Визначення роду. Парадигма. Родові винятки.
15. Суфікси іменників другої відміни.
16. Іменники 3 відміни. Загальна характеристика. Поняття про рівноскладовість та нерівноскладовість.
17. Типи відмінювання іменників третьої відміни (приголосний, голосний, мішаний).
18. Визначення роду за закінченням називного відмінка однини та за значенням.
19. Найважливіші винятки із правил про рід іменників III відміни.
20. Узгодження прикметників 1-ої групи з іменниками 3-ої відміни.
21. Особливості відмінювання іменників *vas, vasis n* – судина, *vis, – f* – сила та слів на *–sis* грецького походження.
22. Суфікси іменників третьої відміни.
23. Іменники 4 відміни. Загальна характеристика. Парадигма. Родові винятки. Особливості відмінювання.
24. Іменники 5 відміни. Загальна характеристика. Парадигма. Родові винятки. Відмінювання.
25. Прикметник. Прикметники 1 групи (1-ої та 2-ої відмін). Узгоджене означення.

26. Прикметники 2 групи (3 відміни). Розподіл за кількістю закінчень. Визначення основи. Відмінювання, особливості. Узгодження з іменниками 1–3 відмін.

27. Ступені порівняння прикметників. Схеми утворення вищого та найвищого ступенів.

28. Суплетивні та недостатні ступені порівняння. Відмінювання.

29. Узгодження прикметників у ступенях порівняння з іменниками 1–5 відмін.

30. Прислівники. Самостійні та похідні від інших частин мови.

31. Ступені порівняння прислівників.

32. Вживання прислівників в діагнозах рослин.

33. Дієслово. Граматичні категорії дієслова (час, спосіб, особа, число, стан). Чотири дієвідміни. Визначення основи.

34. Допоміжне дієслово *sum, fui, –, esse*. Складні дієслова з *sum*.

35. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану.

36. Утворення наказового способу однини та множини теперішнього часу, однини та множини майбутнього часу.

37. Дієслівні форми наказового способу, що зустрічаються в рецептурі.

38. Утворення форм 3-ої особи однини та множини пасивного стану умовного способу і вживання його замість наказового способу в рецептурних виразах.

39. Дієприкметники. Утворення та відмінювання дієприкметників теперішнього часу активного стану, минулого часу пасивного стану, майбутнього часу активного стану, майбутнього часу пасивного стану.

40. Займенники: Особові, присвійні, зворотний займенники, займенникові прикметники. Відмінювання. Вказівні, відносні, неозначені, питальні, заперечні займенники. Вживання з іменниками.

41. Прийменники. Прийменники з *Acc.* та *Abl.* Особливості керування відмінками прийменниками *in* і *sub*.

42. Сполучник.

43. Числівник. Кількісні, порядкові, розділові та ін. Відмінювання.

44. Синтаксис простого поширеного речення.

45. Вживання *ablativus* в діагнозах рослин: *ablativus qualitatis*, *ablativus loci*, *ablativus comparativus*. *Ablativus* обумовлений дієсловом *differre*.

46. Греко-латинські еквіваленти іменників 1–5 відміни.

47. Греко-латинські еквіваленти прикметників 1-2 груп.

48. Основні види словотворення: суфіксація, префіксація, основоскладання. Утворення іменників з допомогою дієслівних основ (*-col-*, *-vog-*). Значення суфіксів *-й1-*, *-ol-*, *-cul-*, *-usual-*, *-ю-*, *-tas-*, *-tudo-* та інші.

49. Утворення складних слів з допомогою латинізованих грецьких основ.

50. Значення основних латинських префіксів.

51. Утворення прикметників з допомогою терміноеліментів -fer-, -ger-, -phor-, -form-, -oid- Багатозначність суфіксів -at-, -os-, -in-.
52. Вживання в науковій термінології латинізованих грецьких префіксів -an-, -amphi-, anti-, -dia-, -endo-, -hemi-, -cata-, -hyper- та інш.
53. Таксономічні назви та їх граматична характеристика
54. Міжнародна правила утворення уніомінальних назв рослин і тварин.
55. Біномінальні назви (узгоджене та неузгоджене означення, видовий епітет, прикладка).
56. Міжнародні правила утворення видових епітетів від власних імен, прізвищ та географічних назв.
57. Триномінальні назви.
58. Тавтоніми.
59. Уніфіковані кінцеві елементи уніомінальних назв.
60. Назви рослинних гібридів.